

FYLKESRÅDSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
186/12	Fylkesrådet	04.09.2012

Høring - Forslag til ny regulering av markedsføring rettet mot barn og unge av usunn mat og drikke

Sammendrag

I høringsbrev datert 07.06.12 ber Helse- og omsorgsdepartementet om innspill til ny forskrift om regulering av markedsføring rettet mot barn og unge, av mat og drikke med høyt innhold av energi, mettet fett og sukker. Høringsfrist er 07.09.12.

Bakgrunn

Verdens helseorganisasjon (WHO) anbefaler restriksjoner på markedsføring av usunn mat mot barn og unge. Norge har vært initiativtaker og pådriver i dette arbeidet. Internasjonalt er det forventning om at Norge også skal lede an når det gjelder oppfølging av WHO's anbefalinger.

Nordland fylkeskommunes «Handlingsplan for folkehelsearbeid 2008-2011» har som mål å bidra til et sunnere kosthold i Nordland. Maten vi spiser påvirker helsen vår gjennom hele livet. Det er særlig viktig å legge til rette for at barn og ungdom kan ha et godt kosthold, fordi kostvaner tidlig i livet legger grunnlaget for vaner seinere i livet.

Problemstilling

De siste 30 årene har det vært en jevn vektøkning blant barn og unge i Norge. Dagens regelverk og gjeldende frivillige retningslinjer for regulering av markedsføring av usunn mat og drikke er utformet for å fremme forbrukerhensyn. Disse retningslinjene beskytter ikke barn og unge godt nok. Det er derfor viktig å få på plass reguleringer som først og fremst ivaretar barn og unges helse. WHO har vist at regulering av markedsføring av mat og drikke til barn og unge kan være blant de mest kostnadseffektive tiltakene for å forebygge kostholdsrelaterte sykdommer. Det er også sannsynlig at tiltak som begrenser markedsføringspress for «usunn mat og drikke» til barn og unge kan bidra til å utjevne sosiale ulikheter i levevaner og helse.

Vurderinger

Livsstilsykdommer som hjerte- og karsykdommer, kreft, respirasjonssykdommer og diabetes står i dag for 63 % av dødsfallene på verdensbasis. Flere livsstilsykdommer og metabolske risikofaktorer påvirkes i stor grad av matvaner. Det er viktig at barn og unge opprettholder en sunn vekt og har et kosthold med lavt innhold av mettet fett, sukker og salt. Denne lovreguleringen hvor markedsføring av energitette,

salte og næringsfattige næringsmidler mot barn og unge blir forbudt, vil bygge opp rundt arbeidet som gjøres i Nordland for å fremme sunn vekt, god tannhelse, forebygge kreft, hjerte- og karsykdom og type 2-diabetes.

Lovforslaget er godt faglig begrunnet og vil også bidra til å redusere sosiale ulikheter i helse, tannhelse inkludert. Lovreguleringen vil ha betydning for å øke bevisstheten og skape dialog om sammenhengen mellom markedsføring og kosthold/ overvekt.

Gode hverdagsvaner er viktig og en lovregulering av markedsføring av usunn mat og drikke bør omfatte næringsmidler som anses som energitette, salte eller næringsfattige. Lovforslaget retter seg mot næringsmidler innen sjokolade- og sukkervarer, snacks, drikkevarer, hurtigmat, spise-is, frokostblandinger, kaker, kjeks og annet søtt bakverk samt yoghurt og lignende. Produsenter må utfordres til et samarbeid for at barn skal få gode matvaner som fremmer god helse. Vel så viktig som å unngå overvekt er det å normalisere inntak av de matvarer som gjør at barn og unge får et kosthold som gir best mulig helse. I lys av dette og at det er laget merkeordning til hjelp for sunnere valg av matvarer (nøkkelhullmerking), påpekes det at regler for frokostblandinger burde følge denne merkeordningen. Det vil si at grensen for unntak av disse produktene bør gå på 13 gram sukker per 100 gram vare og ikke 20 gram som i forslaget. Videre ønskes det at man ser på dette regelverket og justerer ytterligere ned grensen for sukker i frokostblandinger til 10 gram sukker per 100 gram vare.

Det må forventes at offentlige virksomheter som inngår avtaler med tilbydere av mat og drikke rettet mot barn og unge følger opp regelverket på en god måte. Arrangører av ulike festivaler og arrangement som får offentlig støtte, bør informeres om regelverket og det forutsettes at de handler i tråd med intensjonene i dette.

Konsekvenser

Ved anbud og inngåelse av nye innkjøpsavtaler må det stilles krav til leverandører om at de følger opp nytt regelverk. Fylkeskommunen bør også sørge for at det følges opp i egne virksomheter som kantiner og videregående skoler mm. Arrangement som støttes av Nfk må forpliktes til å følge opp nytt regelverk.

Vedtakskompetanse

Viser til fylkestingssak 49/2010, punkt 7.4. Delegasjonsreglement for myndighet fra fylkestinget. Høringsaken ble mottatt i juni 2012 og høringsfristen er 7. september 2012.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

Helse- og omsorgsdepartementets forslag til nytt reglement for markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge er godt faglig begrunnet og støtter opp om det offentlige folkehelsearbeidet på en god måte. Det støttes med følgende tillegg/presisering:

- Det foreslås at regler for markedsføring av frokostblandinger følger eksisterende retningslinjer for «nøkkelhulls merking». Dette medfører at grensen for frokostblandinger som inneholder fra og med 13 gram sukker per 100 gram vare omfattes av nytt regelverk.

Bodø den 04.09.2012
Hild-Marit Olsen
fylkesråd for kultur og miljø
sign

04.09.2012 Fylkesrådet
FRÅD-186/12
Vedtatt
Innstillingen vedtatt

Link til høringsnotat: <http://www.regjeringen.no/pages/37910169/Hoeringsnotat.pdf>